

Examen d'admissiun da la 2./3. classa dal stgalim secundar I

Las dumondas e respostas las pli frequentas
per entrar da la 2./3. classa dal stgalim secundar I en la scola media

Ils examens d'admissiun sa basan a l'Ordinaziun davart la procedura d'admissiun a las scolas medias dals 02-09-2008, versiun dals 01-08-2019 (ordinaziun d'admissiun a las scolas medias; DG 425.060).

1. Tge èsi da resguardar?	> Ils examens d'admissiun per la 3. classa dal gimnasi e per la 1. classa da la scola media commerciala resp. scola media spezializada vegnan manads tras communablamain en la 8. classa. > Quatter roms vegnan examinads.
2. Tge roms vegnan examinads?	> roms d'examen cun emprima lingua tudestg: tudestg, englais, aritmetica & algebra sco era geometria > roms d'examen cun emprima lingua rumantsch: rumantsch, englais, aritmetica & algebra sco era geometria > roms d'examen cun emprima lingua talian: talian, englais, aritmetica & algebra sco era geometria
3. Con ditg cuzzan ils examens?	> examen en scrit en il rom emprima lingua: 90 minutas > examen en scrit en il rom englais: 60 minutas (1. part), 15 minutas (2. Part ; chapientscha da tedlar) > examen en scrit en il rom aritmetica & algebra: 60 minutas > examen en scrit en il rom geometria: 60 minutas
4. Co quintan ils singuls roms?	> Mintga rom d'examen quinta sco atgna nota d'examen.
5. Tgi decida davart la tscherna da l'emprima lingua? (decleraziun persunala)	> Cun l'annunzia per l'examen decleran las candidatas ed ils candidats ensemen cun las educaturas ed ils educaturs l'emprima lingua, q. v.d. quella lingua chantunala en la quala ellas/els vegnan examinads e survegnan las dumondas da l'examen (decleraziun persunala). Excepziun: Per ils roms aritmetica & algebra, sco era geometria na datti naginas dumondas per rumantsch.
6. Sa differenzieschan ils nivels da pretensiun tut tenor l'emprima lingua?	> Il nivel da pretensiun en il rom englais è per las candidatas e ils candidats cun l'emprima lingua talian in pau pli bass.
7. Tgi ha il dretg d'ina nota d'admissiun e tge quinta quella?	> Ina nota d'admissiun survegnan mo las candidatas ed ils candidats ch'entran directamain suenter la 2. classa secundara d'ina scola che suttastat al champ d'applicaziun da la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun (senza onn intermediar u onn da scolaziun supplementar) en la scola media. > La nota d'admissiun vegn calculada a maun da l'emprim attestat da semester da la 2. classa secundara sco media arrundada sin duas cifras suenter il punct da las notas dals roms geografia, istoria/instrucziun da la natira, disegnar e furmar, chant e musica sco er educaziun sportiva.

	> La nota d'admissiun quinta sco nota da rom d'examen supplementara.
8. Co vegn la nota d'admissiun calculada?	> La nota d'admissiun vegn calculada a maun da l'emprim attestat da semester da la 2. classa secundara sco media arrundada sin duas cifras suenter il punct da las notas dals 6 roms geografia; istorgia; natira e tecnica (1 nota); art figuativ; chant e musica (1 nota) e moviment e sport (1 nota). > Ils roms ch'èn relevants per calcular la nota d'admissiun na vegnan betg instruids a la scola secundara en nivels differents (model C). > La nota d'admissiun quinta sco nota da rom d'examen supplementara.
9. Co sa differenzieschan ils examens per la 3. classa dal gimnasi e per la 1. SMC/SMS?	> Las candidatas ed ils candidats absolvan il medem examen per entrar en la 3. classa dal gimnasi ed en la 1. classa da la scola media commerciala resp. en la scola media spezialisada. > Il dretg d'entrar en il gimnasi resp. en la scola media commerciala (SMC) u scola media spezialisada (SMS) vegn dada a basa dal resultat da l'examen. Per entrar en il gimnasi han ins d'avair cuntanschì ina media da notas da 4.5 e per la SMC/SMS ina da 4.0.
10. Cura hai jau da ma decider en tge partiziun da la scola media (gimnasi, SMC u SMS) ch'jau vi entrar?	> Las candidatas ed ils candidats inditgeschan cun l'annunzia per l'examen en tge partiziun, gimnasi, SMC u SMS, ch'ellas, els vulan entrar. > Sche las candidatas ed ils candidats èn s'annunziads per ils gimnasi, cuntanschan dentant ina media da notas tranter 4.0 e 4.49, vala l'annunzia per la SMC u SMS ch'ins ha tschernì sco alternativa. > Mutaziuns che pertutgan la scola media e partiziun tschernida èn pussaivlas tar l'Uffizi per la furmaziun media-superiura fin a 5 dis suenter avoir retschavì la decisiun da l'examen.
11. Lubescha l'examen d'admissiun reussì en la SMC u SMS a mai era l'entrada en la scola da maturitad professiunala dal chantun Grischun?	> Da princip gea. As drizzai per raschuns da cumpetenzza per ulteriuras infurmaziuns a l'Uffizi per la furmaziun professiunala, Grabenstrasse 1, 7001 curia, tel +41 81 257 27 68 u info@afb.gr.ch.
12. Nua poss jau m'infurmar davart las pretensiuns per ils examens?	Sin la pagina d'internet www.mittelschulen.gr.ch chatt'ins las suandantas infurmaziuns: > Exempels d'examens dals davos 4 onns > Disposiziuns davart las enconuschientschas preliminaras
13. Nua absolv jau il 9. onn da scola suenter avoir passà l'examen per entrar en la SMC/SMS?	> Las candidatas ed ils candidats da la 2. classa dal stgalim secundar I absolvan - suenter avoir passà l'examen per entrar en la SMC resp. SMS - il 9. onn da scola a la scola populara.
14. Poss jau entrar directamain da la 3. classa dal stgalim secundar I en la 1. SMC/SMS?	> Gea, las candidatas ed ils candidats da la 3. classa dal stgalim secundar I – suenter avoir passà l'examen entrar directamain en la 1. classa da la SMC u SMS.
15. Tge sto jau resguardar tar l'annunzia a l'examen?	> L'annunzia succeda via internet sin www.zap.gr.ch. > Tar l'annunzia a l'examen èsi da pagar ina taxa da CHF 100.-. > Per pagar la taxa d'examen vegni tramess in cedel da pajament als retschaviders dal quint.

	> Ils suandants documents ston en mintga cas vegnir inoltrads al secretariat d'examen (adressa vesair sura) fin il pli tard ils 6 da favrer 2023: • copia da l'attestat da l'emprim semester da l'onn current • copia da la carta d'identitad u dal pass > Las indicaziuns pli exactas pertutgant la procedura d'annunzia electronica èn disponiblas sin la pagina d'internet www.mittelschulen.gr.ch.
16. Survegn jau ina confirmaziun per la annunzia succedida?	> Suentar che l'annunzia electronica ei terminada survegnis Vus ina confirmaziun electronica via e-mail.
17. Survegn jau ina confirmaziun cura che jau hai inoltrà ils documents che jau hai tramess pli tard?	> Na. I na vegn betg tramess retschavidas (era betg sin dumonda) . En cas dad irregularitads vegn l'Uffizi per la furmaziun media-superiura a prender si contact cun Vus per telefon.
18. Stoss jau trametter ils documents che jau tramet pli tard scrit en?	> Na. Quai n'è betg necessari. Ils documents pon vegnir inoltrads cun posta ordinaria u electronicamain (ma na cun posta e electronicamain).
19. Co paj jau la taxa d'examen da CHF100.-?	> Per il pajament da la taxa d'examen da CHF100.- francs retschavais Vus en il decurs dal schaner 2023 in cedel da pajament da l'Uffizi per la furmaziun media-superiura.
20. Fin cura stoi jau pagar la taxa d'examen da CHF 100.-?	> Il termin da pajament munta a 30 dis suenter avoir retschavì il cedel da pajament. L'inadempliment dal termin da pajament na maina betg a l'exclusiun da l'examen, chaschuna però il proceder d'incasso (admoniziun, scussiu, etc.).
21. Stoss jau era pagar la taxa d'examen sche jau visescha l'annunzia a l'examen d'admissiun u sche jau na fetsch betg l'examen?	> Sche vus visais l'annunzia avant la fin dal termin d'annunzia, scruda la taxa d'examen. Suentar il termin d'annunzia sto la taxa vegnida pajada en mintga cas.
22. Fin cura poss jau m'annunziar per l'examen?	> Il termin d'annunzia per ils examens d'admissiun a la terza classa dal gimnasi resp. l'emprima classa da la SMC u SMS è publicità sin www.mittelschulen.gr.ch. > Il termin d'annunzia è in termin da scadenza. En cas d'ina annunzia retardada è la participaziun als examens d'admissiun esclusa.
23. Tge capita sche jau na pos betg vegnir als examens per motivs nunprevis?	> Tgi che na po betg sa participar als examens per motivs da sanadad nunprevis u en consequenza d'in accident sto communigar quai il pli spert pussaivel tant a la direcziun dal lieu d'examen sco era al secretariat d'examen, il pli tard dentant avant l'entschatta da l'examen agiuntond in attest dal medi. > La gruppa directiva examens d'admissiun a las scolas medias grischunas decida davart ina admissiun eventuala als examens supplementars.
24. Poss jau far ils examens supplementars sche jau hai manchentà il termin d'annunzia?	> Na. Access als examens supplementars ha mo tgi ch'è s'annunzià entaifer il termin per ils examens d'admissiun, n'ha dentant per motivs cumprovabels (attest dal medi) betg pudì sa participar als examens.
25. Poss jau m'annunziar per l'examen d'admissiun a la terza classa dal gimnasi u l'em-	> Da princip gea. In'admissiun a l'examen d'admissiun chantunal è pussaivla fin e cun l'onn chalendar, en il qual la candidata u il candidat daventa maioren (limita da vegliadetgna). Vus stuais

prima classe da la scola media commerciala u spezialisada sche jau absolv il dischavel onn da scola u sun entrader (-dra) lateral u tardiv?	demussar, che Vus avais terminà l'obligatori da scola. Per vegnir admiss a l'examen ston ins – sper l'annunzia electronica – inoltrar ina copia dal palpìri d'identità valaivel ed ina copia da l'attestat da la davosa classe dal stglim superiur tar il secretariat d'examen (adressa vesair sura). I na dovra nagina dumonda separada.
26. Poss jau m'annunziar da la segunda u terza classe da la scola reala per l'examen d'admissiun a la terza classe dal gimnasi u l'emprima classe da la scola media u spezialisada?	> Gea. Da la scola reala n'avais Vus dentant nagin dretg sin ina nota d'admissiun. (cfr. risposta da dumonda 7).
27. Poss jau già m'annunziar da l'emprima classe dal stglim secundar I per ils examens d'admissiun en la terza classe dal gimnasi ni en l'emprima classe da la scola media commerciala u scola media spezialisada?	> Na. Tenor l'art. 7a alinea 1 cif. 2 da l'Ordinaziun davart la procedura d'admissiun a las scolas medias (DG 425.060) vegnan scolaras grischunas e scolaras grischuns admiss als examens d'admissiun chantunals, sch'els han s'annunzià entaifer il termin fixà e san cumprovar ch'els frequentan la scola dal stglim secundar I, per ordinari la segunda u terza classe. L'admissiun a l'examen or da l'emprima classe da la scola dal stglim secundar I è escludì. Excepziuns n'èn damai betg pussaivlas.
28. Poss jau m'annunziar suentar la scola obligatoria tar l'examen d'admissiun en la terza classe dal gimnasi u en l'emprima classe da la scola media commerciala u scola media spezialisada?	> Gea, tant enavant che Vus n'avais betg anc surpassà la limita da vegliadetgna. (cfr. risposta da dumonda 25).
29. Poss jau m'annunziar sco scolara extrachantunala u scolar extrachantunal als examens d'admissiun chantunals?	> Na. Als examens d'admissiun chantunals pon mo s'annunziar scolaras e scolaras, dals quals ils geniturs (almain in genitur) èn domicilià en il chantun Grischun.
30. Tge proceder succeda per scolaras extrachantunalas e scolaras extrachantunals?	> Las scolas medias privatas dal Grischun pon admetter scolaras extrachantunalas e scolaras extrachantunals, che na vegnan betg anc d'in gimnasi, tenor disposiziuns internas confirmas a las leschas. En in tal cas ins survegn infurmaziuns tar la scola media privata giavischada.
31. Hai jau il dretg sin ina compensaziun dals dischavantatgs sche jau hai in impediment?	> Sche Vus avais in impediment, avais la pussaivladad d'inoltrar ina dumonda giustifitgada en scrit per concessiun d'ina compensaziun dals dischavantatgs tar l'Uffizi per la furmaziun media-superiura, Grabenstrasse 1, 7001 Cuira. Ensemen cun la dumonda sto vegnir inoltrada ina expertisa actuala specifica dal rom. Detagls chattais Vus sut www.mittelschulen.gr.ch > Documentaziun > leschas ed ordinaziuns > Disposiziuns (Amtsverfügung vom 28. September 2016 betreffend Erlass der Richtlinien zum Nachteilsausgleich bei den Aufnahmeprüfungen an eine Bündner Mittelschule).
32. Tge meds auxiliars pon ins duvrar tar ils examens d'admissiun?	> En ils roms d'examen emprima lingua, Englisch/Englais/Inglese sco era aritmetica ed algebra n'èn lubids nagins meds auxiliars. L'utilisaziun da marcaders, da la lingera e dal geometriol è lubida.

	En il rom d'examen geometria pon ins duvrar in calculatur senza CAS, che n'è betg programmabel u capabel da far graficas. In model lubi e fitg derasà sin il stgalim secundar I e II è il calculatur da giaglioffa TI-30X Plus (betg da sbagliar cun il calculatur da giaglioffa betg lubi TI-30X Pro). Schliaziuns geometricas èn da marcar cun color verda
33. Tgi ma dat scleriment, sche mes calculatur da giaglioffa è lubi?	> I vegn cusseglià, en cas da dubi, da dumandar suenter ad uras tar Vossa persuna d'instrucziun da matematica u en ina fat-schenta spezialisada.
34. Tge stoss jau prender cun mai a l'examen d'admissiun?	> Vus stuais s'identifitgar tar ils examens d'admissiun entras in palpiri d'identitad (carta d'identitad, pass u legitimaziun d'esters). > Utensils da scrire (stilograf u culli [blau u nair], rispli, colurs, gumma, gizzarisplis, circol, geotriangul, lingera) L'utilisaziun da marcaders, da la lingera e dal geotriangul è lubida. Il diever d'in rispli è cun excepziun da las construcziuns da schliaziuns geometricas en il rom d'examen geometria betg lubi. > In calculatur senza CAS, che n'è betg programmabel u capabel da far graficas. Quel po sulettamain vegnir duvrà en il rom d'examen geometria. > Tut ils pensums ston vegnir schliads sin ils documents d'examen. Igl è scumandà da duvrar agen palpiri.
35. Dastg jau duvrar fieuters da pilot?	> Na. La tinta dals fieuters da pilot svanescha tar influenza da chaud (chalira da fricziun). Tar ils documents stampads da d'omadus varts exista il privel, che en cas da correcturas tras far or cun la gumma vegn la scrittira sin la vart davos illegibla resp. svanescha.
36. Poss jau prender cun mai ina pitschna marena ed ina bavronda en la stanza d'examen?	> Gea.
37. Co e cura succeda la comunicaziun davart la decisiun da l'examen?	> L'informaziun davart il resultat da l'examen succeda en scrit e central per posta A (spediziun postala ils 30 da mars 2023 [bul postal, betg data da consegna], cun resalva dad incaps betg previs) entras la gruppa directiva d'examen d'admissiun. Il medem di a partir da las 18.00 san ins prender invista online al resultat da l'examen sin www.zap.gr.ch . Per l'invista online vegnan duvradas las datas d'access che vegnan utilisadas per l'annunzia electronica da l'examen.
38. Poss jau contestar la decisiun da l'examen, sche jau na sun betg perencletg?	> Gea, tant enavant che vus n'avais tenor decisiun betg cuntanschì las premissas per l'admissiun en l'emprima classa gimnasiala (decisiun da l'examen negativa). Tar la decisiun negativa da l'examen sa tracti d'ina disposiziun cun indicaziun dals meds legals. Il termin per meds legals cumenza il di suenter la consegna da la decisiun (1. di) e finescha il dieschavel di. Croda la fin dal termin (10. di) sin ina dumengia u sin in firà uffizial, finescha il termin fixà il suandant lavurdi.